

Aldo Gallotta

eserlerde İtalya'da (özellikle daha az çalışılmış olan Güney İtalya'da) Türkler ve Türkçe üzerine bilinenleri mercek altına almıştır. Sonraki dönemlerinde ise Osmanlı coğrafya kaynaklarına yoğunlaşmış ve Pîrfî Reis'in *Kitâb-ı Bahriyye*'sinin yanı sıra basılmamış birçok eseri incelemiştir. Son çalışmalarından biri, XVI. yüzyılda Hint Okyanusu'ndaki yayılmaları kapsamında Osmanlılar'ın Portekizliler'i nasıl algıladığına dairdir.

Eserleri. Gallotta'nın başlıca çalışmaları şöylece sıralanabilir: "Le Gazavat di Hayreddin Barbarossa" (*Studi Magrebini*, III [Napoli 1970], s. 79-160, 79-103. sayfaları Salih Akdeniz tarafından tercüme edilmiştir: *TTK Belleten*, XLV/180 [1981], s. 473-500); "16th Century Ottoman Turkish as Represented in the Ghazavat-ı Khayreddin Pasha" (*POF*, sy. 30 [Sarajevo 1980], s. 145-152); "Il Gazavat-i Hayreddin Paşa di Seyyid Murad. Edito in Facsimile secondo il mss. 1663 dell'Escorial di Madrid con le varianti dei mss. Barb. Or. 127 della Biblioteca Vaticana, cod. Or. Fol 40 della Württembergische Landesbibliothek di Stoccarda. T.Y. 94 e 2459 della Üniversite Kütüphanesi di İstanbul. Or. Quart 1751 della staatsbibliothek di Berlino" (*Studi Magrebini*, XIII [Napoli 1981], s. 1-43; kitap konumundaki bu eserin giriş bölümünü Mahmut Şakiroğlu Türkçe'ye çevirmiştir: *Erdem*, IV/10 [1988], s. 127-163); "Il 'Gazavât-i Hayreddin Paşa' Pars Secunda e la spedizione in Francia di Hayreddin Barbarossa" (*Studies in Ottoman History in Honour of Professor V. L. Ménage*, nşr. C. Heywood – C. Imber, İstanbul 1994, s. 77-89); "Il trattato turco-veneto del 12 gennaio 1482" (*Studia Turcologica memoriae Alexii Bombaci dicata*, Napoli 1982, s. 219-235); "Venice et l'Empire ottoman, de la paix du 25 janvier 1479 à la mort de Mahomed II, 3 mai 1481" (*Revue de l'orient musulmane et de la Méditerranée*, XXXIX [1985], s. 141-175); "Diplomi

turchi dell'Archivio di Stato di Firenze. Lettere da Algeri ai Granduchi di Toscana (XVII secolo)" (*Studi Magrebini*, XI [Napoli 1979], s. 167-205); "La grammatica turca di Gio. Battista Montalbano (XVII secolo)" (*Atti del Simposio di ricerche ed. Studi per uno sviluppo scientifico de rapporti italo-turchi*, Milano 1981, s. 177-190); "Venedik Devlet Arşivi'nde Osmanlı Şehzâdesi Sultan Cem ile İlgili Belgeler" (İtrc. Mahmut Şakiroğlu, *TT*, V/30 [1986], s. 19-27, G. Bova ile birlikte); "Le caratteristiche fonetiche della 'grammatica della lingua turca' di Giovan Battista Montalbano" (*AION*, LV/3 [1995], s. 253-268); "Codex Claminicus'un Yeni Bir Nüshası" (*Uluslararası Türk Dili Kongresi 1992*, Ankara 1996, s. 267-271); "Ottomani e Portoghesi nell'oceano Indiano nel XVI secolo" (*Il Portogallo e i mari: Un incontro tra Culture [Napoli 15-17 dicembre 1994]*, Napoli 1997, II, 179-238); "Oğuz Efsanesi ve Osmanlı Devleti'nin Kökenleri: Bir İnceleme" (*Osmanlı Beyliği 1300-1389* [İtrc. Gül Çağalı Güven v.dğr.], İstanbul 1997, s. 41-61); "The History of Avania" (*Studia Ottomanica: Festgabe für György Hazai zum 65. Geburtstag*, Wiesbaden 1997, s. 53-73); "İtalyancadaki Türkçeden Ödünç Kelimeler: Venedikçe Gorna, Oluk, Su Yolu" (*Hasan Eren Armağanı*, Ankara 2000, s. 145-151).

BİBLİYOGRAFYA :

Mahmut Şakiroğlu, "Aldo Gallotta", *TT*, V/30 (1986), s. 336-338; U. Marazzi, "Aldo Gallotta", *Annali dell'Università degli Studi di Napoli "L'Orientale"*, LVI, Napoli 1996, s. 437-440; M. Bernardini, "Ricordo di Aldo Gallotta (17 luglio 1941 – 18 giugno 1997)", *OM*, nuova serie, LXXXII/2 (2002), s. 265-270; A. Ventura, "Ricordo di Aldo Gallotta", *Turcica et Islamica: Studi in memoria di Aldo Gallotta* (ed. U. Marazzi), Napoli 2003, I, s. xiii-xv; "Bibliografia di Aldo Gallotta", a.e., I, s. xvii-xxii.

ROSİTA D'AMORA

GARAUDY, Roger

(1913-2012)

Müslüman Fransız düşünürü.

17 Temmuz 1913'te Marsilya'da doğdu. Anne ve babasının herhangi bir dini benimsememesine karşılık Roger, on dört yaşında iken "hayatının bir anlamı olmasını düşündüğü için" Hıristiyanlığı kabul etti. Öğrenciliği sırasında komünizmi yoksullara sahip çıkan bir sistem olarak görüp 1933'te Komünist Partisi'nin gençlik kollarına katıldı ve otuz yedi yıl boyunca parti kademelerinde çalıştı. Eserleri, konferansları ve eylemleriyle üne kavuştu ve partide yükseldi. II. Dünya Savaşı

sırasında gösterdiği kahramanlıklardan ötürü kendisine şükran madalyası verildi. Fransız hükümetinin Hitler'le anlaşmasını kışlada protesto eden bildiriler hazırladığı için Fransız sömürgesi Cezayir'e sürgün kampına gönderildi. Otuz üç ay hapis ve kamp hayatı yaşadı. Kamp su-bayının emrine karşı geldiğinden kurşuna dizileceksen İbâziyye mezhebinden olan müslüman askerlerin, "İnancımızda silâhsız ateş edilmez" şeklindeki itirazları sayesinde kurtuldu. Filozof Gaston Bachelard'ın yanında tez hazırlayarak Sorbonne Üniversitesi'yle Moskova Bilimler Akademisi'nden felsefe alanında doktor unvanı aldı; felsefe ve estetik profesörü oldu. Almanca, İngilizce, Rusça ve Müslümanlığı benimsedikten sonra Arapça öğrendi. Milletvekili, senatör ve meclis başkan yardımcısı sıfatıyla on altı yıl parlamentoda görev yaptı. Marksist Millî Araştırmalar Merkezi müdürlüğünde bulundu. İki yıl Rusya'da kalıp *L'humanité* gazetesine adına muhabirlik yaptı, Stalin'le tanıştı. Bilimsel araştırmaları yanında üniversitede felsefe ve estetik dersleri verdi. Dünyanın önde gelen siyaset, sanat, edebiyat, bilim ve fikir adamlarıyla dostluk kurdu. Prag'ın Sovyetler Birliği tarafından işgalini eleştirdiği için 1970'te Komünist Partisi'nden ihraç edildi.

Yirmi yaşında iken Don Kişot'u (Quijote, Quixote) kendisine rehber edinen Garaudy'ye göre Sezar ve Napolyon gibi şahsiyetler tarih sayfalarında kalırken Don Kişot bütün insanların hayrını istemenin sembol ismi olmuştur. Bundan dolayı Garaudy ömrünün sonuna kadar bu idealle insanlığın yararına olacak sistem, yöntem ve uygulamaları bulup ilân etmek için dünyayı dolaştı. Sonunda idealine en uygun din olarak İslâm'ı gördü ve 2 Temmuz 1982'de Cenevre'de müslüman oldu. Umreye gitti. Filistin davasına sahip çıkması ve İsrail zulmünü kitaplarında dile getirmesinden ötürü Batılı basın ve yayın kuruluşlarının kapıları kapandı. Hatta *İsrail Mitler ve Terör* adıyla Türkçe'ye de çevrilen kitabı yüzünden ceza aldı. 13 Haziran 2012'de Paris'te vefat etti. Cesedinin yakılmasını vasiyet ettiğini ileri süren ailesinin isteği üzerine naaşı yakıldı. Batılı yayın organları Garaudy'nin ölüm haberini Türkiye'den iki gün sonra genellikle şu başlıkla verdi: "Eski komünist ve yahudi soy kırımı inkârcısı (negasyonist) Garaudy öldü." Halbuki Garaudy yahudi katliamını hiçbir zaman inkâr etmemiş,

Roger Garaudy

aksine *İsrail Mitler ve Terör, Siyonizm Dosyası, İlahî Mesajlar Toprağı Filistin ve Şahitlerim* gibi kitapları ile konferanslarında haksız yere tek bir yahudinin öldürülmesinin bile bir insanlık suçu, bunu işleyenin de cani sayılması gerektiğini söylemiştir. Ancak Garaudy'ye göre yahudiler, 60 milyon insanın öldüğü II. Dünya Savaşı'nda en az kendileri kadar Roman, kendilerinin üç beş katı Slav öldürüldüğü halde yalnız yahudiler öldürülmüş gibi propaganda yapıyor, filmler çevirtiyor, romanlar yazdırıyor, müzeler kuruyor ve sürekli yahudi soy kırımını sözleriyle insanların beynini yıkıyorlar; bu arada Filistinliler'e karşı yaptıkları haksızlıkları örtmek için de soy kırımını propagandasını kullanıyorlar.

Komünistlik Dönemi. Roger Garaudy komünizmin temel eserlerini orijinal dillerinden okumuş, komünizmi dar kalıplardan kurtarıp bütün insanlığın derdine çare olabilecek bir ekonomik ve siyasal sistem olarak ortaya koymaya çalışmıştır. Marx'ın, "Din halkın afyonudur" sözünün bağlamından koparıldığını, onun bu sözü dini reddetmek için değil dini sömürü aracı haline getirenlere karşı yoksul kesimlerin haklarını savunurken kullandığını ileri sürmüştür. Fransız Komünist Partisi'nin efsane lideri Maurice Thorez ile İtalya Komünist Partisi'nin ünlü lideri Palmiro Togliatti'ye, Allah ve âhiret inancı olmadan komünist sistemin ayakta kalamayacağını tarihten örneklerle anlatmış ve bunu kendilerine kabul ettirmiştir. Fakat o dönemdeki Amerikan-Rus rekabeti yüzünden bu yorum üzerinde hiç durulmamıştır. Garaudy'ye göre Marksizm, bir dönemin ve bir toplumun göze batan çelişkilerini tahlil etme ve bundan hareketle çelişkileri aşacak projeyi bulup ortaya koyma sanatı ve ilmidir. Onun komünizmle ilgili eserleri yayımlandıkları dönemde ve sonrasında birçok dile çevrilmiştir.

Siyaset. Semavî değerlerden uzak siyaseti "çamur siyaset" diye niteleyen Garaudy, parlamento hayatında şu gerçeği öğrenmiştir: İktidar için siyaset beyin yıkama faaliyetidir. Kendisi, tecrübelerinden hareketle siyaseti insanlığın huzur ve saadeti için binlerce yıllık bir birikim olarak düşünmek gerektiği üzerinde durmuştur. Evrensel boyutuyla doğru siyasetin tabiatla, diğer insanlarla ve Allah'la ancak insana yakışır ilişkiler düzeni kurmakla oluşturulabileceğini, bunun örneklerinin de çeşitli dinlerden ve bilgeliklerden öğrenilmesi gerektiğini söylemiştir.

Batı'nın Eleştirisi. Garaudy'ye göre Batı, Rönesans'tan itibaren Allah inancından giderek uzaklaşmış, Allah'ı bırakıp merkeze insanı almış, Tanrı'nın öldüğünü filozoflarıyla dillendirmiş, bilimin her meseleye cevap verdiği inancını pozitifizm ve bilimciğe yönelmiş, parayı ve güçlü olmayı put haline getirmiştir. Yararının yanında yararsız, hatta zararlı olan birçok şeyi bolca üreten Batı, ardından bunları habire tükettirmeye dayalı bir ekonomik sistem kurmuştur. Garaudy bu ekonomiye "pazar tektanrıcılığı" adını verir; Batı'nın dünya ülkelerini de aynı tarafa yönlendirmekle gezegenimizi intihara sürüklediğini savunur. Ona göre Batı zihniyetinin yol açtığı önemli bir sorun da çevreyle ilgilidir. Çevrenin hor kullanılması, nükleer enerji, yer üstü ve yer altı zenginliklerinin israf edilmesi "torunların haklarının gasbedilmesi" anlamına gelir. *Yaşayanlara Çağrı* adlı hacimli kitabında alternatif enerji kaynaklarıyla ilgili tekliflerde bulunur ve özellikle Batı dünyasındaki israfın mutlaka önlenmesi için çare aranması üzerinde ısrarla durur. Batı'nın nasıl bir zihniyete sahip olduğunu ve bu zihniyetin niçin reddedilmesi gerektiğini özetle şöyle belirtir: İçinde Allah'ın bulunmadığı bir ekonominin vahşi yöntem ve uygulamaları kabul edilemez. İçinde Allah'ın bulunmadığı Batı tarzı yönetim, milliyetçilik ve bloklaşma siyaseti insanlığa huzur veremez. İçinde Allah bulunmayan, "Nereden geldik, nereye gidiyoruz?" sorularını cevapsız bırakan, güce sahip olmanın dışında bir hedef tanımayan, bilimi değil bilimciliği benimseyen bir zihniyet insanlığa mutluluk getiremez. Gerçekte Batı tipi bireyci toplumların itici gücü piyasa ekonomisi olup bu sistemde güçlüler zayıfları ezip geçmekte, okul ve üniversiteler pazara dönüştürüldüğünden yoksul yeteneklere yer kalmamakta, böylece yoksullar eğitim katliamına uğratılmaktadır. Aynı adaletsiz çark dünyayı da ezmektedir. Nitekim gelişmiş ülkeler

gezegenimizdeki servetlerin % 80'ini kontrol etmekte ve bu servetten dünya nüfusunun ancak % 20'si yararlanmaktadır. Garaudy ayrıca, Batı'nın kendisini dünyanın merkezi olarak görüp kendi dışındakileri barbarlar şeklinde nitelendirmesini şiddetle eleştirmiş, birçok eserinde Batı'nın bu kendini beğenmişliğini ve ben merkezliliğini yıkmaya çalışmıştır. *Parole d'homme* adlı eserinde bu zihin yapısına ilişkin şu ilginç hatırlatmayı yapar: XVI. yüzyılda kilise yetkilileri kendi kendilerine "Amerikan yerlilerinin ruhu var mıdır?" sorusunu soruyorlardı. Buna karar verebilmek için birçok papanın gelip geçmesi gerekti. Garaudy, Batı medeniyetinin içine düştüğü derin boşluğu André Malraux'un şu cümlesiyle ifade eder: "Bizim medeniyetimiz, 'Hayatın bir anlamı var mı?' sorusuna, 'Bilmiyorum' cevabını veren tarihin ilk ve tek medeniyetidir."

Batı Felsefesi. Garaudy'ye göre Batı felsefesinin en büyük kusuru onun varlık felsefesiyle uğraşmasıdır. Oysa insanlık için gerekli olan felsefe spekülasyonu, teoriyi değil eylemi temel alan, eylemin önemini vurgulayan felsefedir. Garaudy müslüman olduktan sonra Kur'an'daki, "Allah her an bir iştedir" âyetini görünce (er-Rahmân 55/29) insan için de asıl önemli olanın "eylem" olması gerektiğini bütün eserlerinde vurgulamıştır. Garaudy açısından Batı felsefesinin bir diğer eksikliği de tabiatın kopması, ilâhî yüceliği inkâr edip kendi kendine yetme iddiasına kalkışmasıdır. Ona göre Descartes, Batılı insana tabiatın sahibi ve efendisi olmayı öğütlemiştir. Sokrat'ın "daimon"undan Eflâtun'un "iyi ideası"na, Aristo'nun "hareket etmeyen hareket ettirici"sinden Descartes'in "ontolojik kanıt"ına kadar gelişen Batı felsefesinde Allah hayatın kaynağı değildir. Aristo'yu temel alan Hıristiyanlık, İznik Konsili'nden, İslâm dini de Ya'küb b. İshak el-Kindî ve İbn Rüşd'den itibaren aynı dar kalıplar içine sokulmuştur. Sonuçta Garaudy aşkınlığı reddeden, kendisini Allah'tan müstağni gören, vahyi kabul etmeyip sadece akılla yetinen bir felsefenin insanı kurtuluşa ulaştıramayacağına inanır. Fikrî ve felsefî konularda birçok ünlü kişiyle başarılı tartışmalar yapan Roger Garaudy'nin bilhassa varoluşçu felsefenin kurucusu, ateist Jean-Paul Sartre ile *Rastlantı ve Zorunluluk* kitabının yazarı, Nobel ödüllü ateist bilim adamı Jacques Monod ile yaptığı tartışmalar meşhurdur.

Estetik. Garaudy "sanat için sanat" tezine tamamen karşıdır. Başta *Esthétique et invention du futur* adlı eseri olmak

üzere *Yaşanmış Şiir: Don Kişot, Perotino guerre de religion? ve İslâm'ın Aynası Camiler* başlıklı kitaplarında bu konuya geniş yer vermiştir. Aynı konudaki *60 œvres qui annonçèrent le futur* başlıklı kitabı Strasburg Üniversitesi profesörü Luc Collès'e göre gerçek bir şaheserdir. Garaudy bu eserinde altmış tabloyu çeşitli açılardan değerlendirmiş, Avrupa resminin 700 yıllık serüvenini anlatmıştır. Ona göre sanat bir insandan diğerine giden en kısa yoldur. Sanat insana kendini aşması, aşkınlığını bulması için yapılan sürekli bir çağrıdır. Sanat insana nasıl insancıl oluna bileceğini öğretir. Sanat kutsalsa vardır, zira hangi dinde olursa olsun Allah demek hayatın bir anlamı var demektir.

Dinler. Garaudy, Eski Mısır ve Eski Amerika yerlilerinin dinlerinden Zerdüştilik, Taoculuk, Konfüçyüçülük, Hinduizm, Budizm, Yahudilik, Hıristiyanlık ve İslâm'a kadar bütün dinleri incelemiş, bu dinlerin kutsal veya temel kitaplarını derinlemesine okumuştur. *Yaşayanlara Çağrı, Medeniyetler Diyalogu, İnsanlığın Medeniyet Destanı, Bir Din Savaşına Doğru mu?* başlıklı eserlerinde bu durum açıkça görülür. Müslüman olmadan önce insanlığın dinlerine sırf insana duyduğu saygıdan ötürü önem veren Garaudy müslüman olduktan sonra Kur'an'da geçen, "Biz her elçiyi kendi kavminin diliyle gönderdik ki onlara açıklama yapsın" âyetini (İbrâhîm 14/4) hatırlatarak hem İslâm'ı gayri müslimlere anlatmak hem de onlardan faydalanmak için başka dinler hakkında yeterince bilgi sahibi olmanın gerektiğini söylemiştir.

Medeniyetler Diyalogu. Medeniyetler diyalogunu ilk başlatan kişinin Muhyiddin İbnü'l-Arabî olduğunu düşünen Garaudy, Komünist Partisi yönetiminde iken Marksist-hıristiyan diyalogunu yürütmüş, *Aforozdan Diyaloga* adıyla Vatikan'a seslenen bir kitap yazmış, ayrıca *Medeniyetler Diyalogu* adlı eserinde diyalog meselesinin dünya çapında ele alınması gerektiğini ileri sürmüştür. Medeniyetlerin ancak birbirlerini besleyerek gelişebildiğini, nitekim eski Yunan medeniyetinin -Batılılar'ın iddia ettiği gibi- Avrupa kaynaklı olmayıp Mezopotamya, Mısır ve Anadolu topraklarından geldiğini delilleriyle ortaya koymuştur. Garaudy, bugüne kadar gelen medeniyetler arasında sadece modern Batı medeniyetinin aşkınlıktan, ilâhî boyuttan kopuk olarak dünyaya hükmettiğine ve Rönesans'tan bu yana geliştirdiği bu hâkimiyetle de insanlığı intihara sürüklediğine

inanır. Batı'nın ve onunla birlikte bütün dünyanın bu korkunç felâkettten kurtulması için Avrupa dışı din ve bilgeliklerden, bu arada özellikle İslâm'dan mutlaka yararlanılması, insanla insan, insanla tabiat ve insanla Tanrı arasında yeni bir âhenkli ilişkinin kurulması gerektiğini savunur.

Garaudy ve İslâm. 1981 yılında peş peşe çıkardığı *İslâm'ın Vadettikleri* ve *Geleceğimizde İslâm Var* başlıklı eserlerinin ardından 1982'de müslüman olan Garaudy İslâm'ın insanlığı Allah, insan ve tabiatla yeniden buluşturacağına, böylece dünyaya egemen olan Batı medeniyetini islah edip dünyamızı intihardan kurtarabileceğine inanır. Başta *İslâm'ın Aynası Camiler* ile *İslâm ve İnsanlığın Geleceği* olmak üzere birçok kitabında İslâm'ın namaz, oruç, hac ve kurban ibadetlerinin kişiyi Allah'la ve insanlıkla buluşturması açısından son derece önemli olduğunu, insanın ibadetlerle mânevî yönden âdeta kanatlanıp uçtuğunu çarpıcı bir üslûpla dile getirir; bu ibadetlerin müslümanlar tarafından ruhen yeterince özümsememesinden ve ruhsuz bir şekilcilige büründürülmesinden yakınır. *İslam en occident, Cordoue, capitale de l'esprit* ve *İnsanlığın Medeniyet Destanı* adlı eserleriyle diğer birçok eserinde müslümanları Kur'an'ı kendi gözleriyle değil ölümlerin gözleriyle okumaları yüzünden kınar. Kur'an ve Sünnet'in günümüz şartları içinde ve günümüzün sorularına cevap verebilecek bir bakış açısıyla ele alınması gerektiğini savunur. İslâm'ın uyanık bir zihinle uygulanıp değerlendirildiği dönemlerde müslümanların Atlas Okyanusu'ndan Hindistan ve Çin'e kadar yayıldığını, İspanya'nın çok az bir kuvvetle kolayca fethedildiğini, çünkü insanların İslâm adaletine âdeta koştuğunu söyler. Müslümanların tefekürü bir yana bırakıp eskilerin dediklerini tekrarlamaya başlamasıyla ictihad kapısının kapandığına, İslâm âleminin önce duraklayıp sonra da çöktüğüne dikkat çeker. Müslümanların yeniden yükselmesi için kendi çağlarının problemlerini, o dâhi müctehid imamların formüllerini tekrarlayarak değil onların metotlarından ilham alarak halletmeleri gerektiğini belirtir. Garaudy'ye göre şeriat, içinden boz bulanık bir su alıp getireceğimiz durgun bir gölet değildir, çünkü bu yeni susuzlukları gidermekten çok kendimizi kandırmak olur. Şeriat, etrafa parıltılar saçarak gürül gürül akan ve kıylarına bereket yağdıran güzel bir nehirdir.

Garaudy tasavvufu ilgili görüşlerini de özellikle *İslâm ve İnsanlığın Geleceği*

başlıklı kitabında dile getirir; tasavvufu imanın bir boyutu, İslâm'ın derünü cephesi olarak görür. Tasavvufun hıristiyan mistisizminden ve Hint felsefesinden doğmayıp doğrudan Kur'an kaynaklı olduğunu ısrarla vurgular. Özellikle Râbia el-Adeviyye, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Muhyiddin İbnü'l-Arabî ve Ferîdüddin Attâr'a hayranlığını dile getirir. Hıristiyan dünyasının büyük mistiklerinin müslüman mutasavvıflardan etkilendiğine dikkat çeker.

Eserleri. Garaudy'nin altmıştan fazla eseri bulunmakta, fakat altmış yetmiş sayfalık yayımları da dikkate alırsa bu rakam sekseni aşmaktadır. Garaudy hakkında büyük bir eser yazan Prazan ve Minard'a göre düşünürün eser sayısı sekseştir. Öte yandan yüzlerce makalesi ve tebliği, bir vakfı, günümüzde kapanmış olan iki enstitüsü (bunlardan biri 1974'te kurduğu Milletlerarası Medeniyetler Diyalogu Enstitüsü idi), iki üniversitesi (Küba Üniversitesi, Senegal'in Gore adasında kurduğu Değişim Üniversitesi), Afrika kültürüne dair kendisinin yönettiği uzun metrajlı bir filmi (Siyah Diyonizos), İslâm sanatıyla ilgili İspanya devlet kanalında yayımlanmış bir televizyon dizisi ve yüzlerce konferansı vardır. Hakkında otuzu aşkın tez yapılmış, lehinde ve aleyhinde yirmiyi aşkın kitap yayımlanmıştır.

Garaudy'nin birçoğu kırktan fazla dile, otuz kadarı da Türkçe'ye tercüme edilen eserleri şunlardır: *Les orateurs de la révolution française* (Toulouse 1939), *Le communisme et la renaissance de la culture française* (Paris 1945), *Les intellectuels et la renaissance française* (Paris 1945), *Le communisme et la morale* (Paris 1945, *Sosyalizm ve Ahlâk*, trc. Selâhattin Hilâv, İstanbul 1976), *Antée. Journal de Daniel Chénier* (roman, Paris 1946), *Contribution historique de la civilisation arabo-islamique* (Cezayir 1946, *Sosyalizm ve İslâmiyet*, trc. Doğan Avcıoğlu – E. Tüfekçi, İstanbul 1965; *Sosyalizm ve İslâm*, trc. M. Şehsuvar, Ankara 1983), *Le huitième jour de la création* (roman, Paris 1947), *Une littérature de fossoyeurs* (Paris 1947), *Les sources françaises du socialisme scientifique* (Paris 1948), *L'église, le communisme et les chrétiens* (Paris 1949), *Grammaire de la liberté* (Paris 1950), *Lettre à Emmanuel Mounier, homme d'esprit* (Paris 1950), *La théorie matérialiste de la connaissance* (Paris 1953), *La liberté* (Paris 1955, *Doğmayan Hürriyet*, trc. Aydıllı Balta, İstanbul 1969), *Humanisme marxiste. Cinq essais polémiques*

(Paris 1957), *Qu'est-ce que la grandeur française?* (Paris 1958), *Perspectives de l'homme. Existentialisme, pensée catholique, marxisme* (Paris 1959), *Questions à Jean-Paul Sartre, précédées d'une lettre ouverte* (Paris 1960, *Jean-Paul Sartre ve Marksizm*, trc. Selâhattin Hilâv, İstanbul 1962), *L'itinéraire d'Aragon. Du surréalisme au monde réel* (Paris 1961), *Dieu est mort: étude sur Hegel* (Paris 1962), *D'un réalisme sans rivages. Picasso, Saint-John Perse, Kafka* (Paris 1963, *Kıyısız Bir Gerçekçilik Üzerine*, trc. Mehmet Doğan, İzmir 1982), *Picasso-Saint John Perse-Kafka* (Mehmet H. Doğan, İstanbul 1991), *Qu'est-ce que la morale marxiste?* (Paris 1963), *De l'anathème au dialogue. Un marxiste s'adresse au concile* (Paris 1965, *Aforozdan Diyaloğa*, trc. Sadık Kılıç, İstanbul 1986), *Karl Marx* (Paris 1965, *Karl Marx'ın Fikir Dünyası*, trc. Adnan Cemgil, İstanbul 1969; *Marks İçin Anahtar*, trc. A. Taner Kışlalı, Ankara 1974), *Marxisme du XXe siècle* (Paris 1966, *Yirminci Yüzyılda Marksizm*, trc. Galip Aydın, İstanbul 1968), *La pensée de Hegel* (Paris 1966), *Le problème chinois* (Paris 1967), *Lénine* (Paris 1968), *La liberté en sursis. Prague 1968* (Paris 1968), *Peut-on être communiste aujourd'hui?* (Paris 1968), *Pour un réalisme du XXe siècle. Dialogue posthume avec Fernand Léger* (Paris 1968), *Pour un modèle français du socialisme* (Paris 1968), *Le grand tournant du socialisme* (Paris 1969, *Sosyalizmin Büyük Dönemeci*, trc. İ. Banguoğlu – K. Yargıcı, İstanbul 1970), *La peinture abstraite et l'œuvre de James Pichette* (Paris 1969), *Marxistes et chrétiens face à face. Peuvent-ils construire ensemble l'avenir?* (Paris 1969, Quentin Lauer ile birlikte), *Garaudy par Garaudy: entretiens avec Claude Glayman* (Paris 1970), *Toute la vérité* (Paris 1970), *Esthétique et invention du futur* (Paris 1971), *Reconquête de l'espoir* (Paris 1971), *L'alternative* (Paris 1972), *Danser sa vie* (Paris 1973), *Défataliser l'histoire* (Cenevre 1973), *60 œuvres qui annonçèrent le futur* (Cenevre 1974), *Ludmila Tcherna. Erotisme et mystique* (Paris 1975), *Parole d'homme* (Paris 1975), *Le projet espérance* (Paris 1976), *Comment l'homme devient humain* (Paris 1978, *İnsanlığın Medeniyet Destanı*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 1995, 2012), *Pour un dialogue des civilisations* (Paris 1977, *Medeniyetler Diyaloğu*, trc. Cemal Aydın,

İstanbul 2011), *Qui dites-vous que je suis?* (roman, Paris 1978), *Appel aux vivants* (Paris 1979, *Yaşayanlara Çağrı*, trc. Cemal Aydın – Nuri Aydoğmuş, İstanbul 1986), *Il est encore temps de vivre* (Paris 1980), *l'İslam habite notre avenir* (Paris 1981, *Geleceğimizde İslâm Var*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2014), *Pour l'avènement de la femme* (Paris 1981), *Promesses de l'İslam* (Paris 1981, *İslâm'ın Vadettikleri*, trc. Salih Akdemir, İstanbul 1984), *L'affaire israël* (Paris 1983, *Siyonizm Dosyası*, trc. Nezih Uzel, İstanbul 1983), *Biographie du XXe siècle. Le testament philosophique de Roger Garaudy* (Paris 1985, *Yirminci Yüzyıl Biyografisi*, trc. Ahmet Zeki Ünal, Ankara 1998), *Mosquée, miroir de l'İslam* (Paris 1985, *İslâm'ın Aynası Camiler*, trc. Cemal Aydın, İstanbul, 2013), *Pour un islam du XXe siècle* (Sevilla Bildirisi, Paris 1985), *Palestine. Terre de messages divins* (Paris 1986, *İlâhî Mesajlar Toprağı Filistin*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2011), *l'İslam vivant* (Cezayir 1986, *İslâm ve İnsanlığın Geleceği*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 1990), *A contre-nuit* (şiir, Lozan 1987), *İslam en occident. Cordoue, capitale de l'esprit* (Paris 1987), *La poésie vécue. Don Quichotte* (Paris 1988, *Yaşanmış Şiir: Don Kişot*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2012), *Mon tour du siècle en solitaire. Mémoires* (Paris 1989, *Hatıralar, Yüzyulumuzda Yalnız Yolculuğum*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2005), *Intégrismes* (Paris 1990, *Entegrizm*, trc. Kâmil Bilgin Çileçöp, İstanbul 1992), *Où allons-nous?: an 2000 moins 10* (Paris 1990), *Les fossoyeurs. Un nouvel appel aux vivants* (Paris 1992), *Avons-nous besoin de Dieu?* (Paris 1993), *Souviens-toi, brève histoire de l'union soviétique* (Paris 1994), *Perotino guerre de religion? Le débat du siècle* (Paris 1995), *Droit de réponse: réponse au lynchage médiatique de l'abbé Pierre et de Roger Garaudy* (Chennevières-sur-Marne 1996), *Grandeur et décadence de l'İslam* (Paris 1996, *Yaşayan İslâm*, trc. Mehmet Bayrakdar, İstanbul 2000), *Les mythes fondateurs de la politique israélienne* (Chennevières-sur-Marne 1996, *İsrail Mitler ve Terör*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 1996), *Les Etats-Unis: avant-garde de la décadence* (Paris 1997, *Çöküşün Öncüsü ABD*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 1997), *Mes témoins* (Paris 1997, *Şahitlerim*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2006), *L'avenir: mode d'emploi* (Paris 1998), *Le procès de la*

liberté (Paris 1998, Jacques Vergés ile birlikte), *Le procès du sionisme israélien* (Paris 1998), *XXIe Siècle. Suicide planétaire ou résurrection* (Paris 2000), *Le mythe américain?* (yazarın doğrudan Cemal Aydın'a gönderdiği çalışması, *Amerikan Efsanesi*, trc. Cemal Aydın, İstanbul 2002), *Le terrorisme occidental* (Paris 2004, *Batı Terörü*, trc. Ayşe Meral, İstanbul 2007).

BİBLİYOGRAFYA :

R. P. Cottier, *Chrétiens et marxistes. Dialogue avec Roger Garaudy*, Paris 1967; Cl. Glayman, *Garaudy par Garaudy*, Paris 1970; S. Perotino, *Garaudy*, Paris 1974; Salim Bustros, *Socialisme, christianisme et libération de l'homme dans la pensée de R. Garaudy*, Louvain 1976; M. Bijvoet, *Le marxisme du XXe siècle et le dialogue avec les chrétiens chez R. Garaudy*, Liège 1978; R. Goulon, *L'itinéraire spirituel de Roger Garaudy*, Metz 1983; Adnân Sa'deddin, *Hivâr ma'fa'l-üstâz Recâ' Cârûdî*, Kahire 1983; Ermine es-Sâvî – Abdülazîz Şeref, *Recâ' Cârûdî ve hağâretü'l-İslâm*, Kahire 1984; V. Geiger, *Garaudy et le dialogue des civilisations*, Frankfurt 1984; M. Osman el-Haşîf, *Limâzâ eslemtû: Nişfü karnin mine'l-baħş 'ani'l-haķiķa*, Kahire 1986; D. A. G. Fernandez, *L'évolution de la pensée de Garaudy*, Pontevedra 1988; M. Prazan – A. Minard, *Roger Garaudy*, Paris 2007; <http://rogergaraudy.blogspot.com/2011/02/philosophical-itinerary-of-roger.html>.

CEMAL AYDIN

GAZİ ÖMER BEY CAMİİ ve TÜRBESİ

Malkara'da
XV. yüzyıla ait cami ve türbe.

Tekirdağ'ın Malkara ilçesi merkezinde çarşı içinde bulunan yapı, cümle kapısının üzerinde yer alan dört satırlık sülüs yazılı kitâbedeki kayda göre 893 (1488) yılında inşa edilmiştir. Bânisi Osmanlı akıncı beylerinden Gazi Turahan Bey'in oğlu Ömer Bey'dir. Turahan Bey'in Trakya'nın birçok yerinde hayratı mevcuttu ve bunların bir kısmını Malkara'daki arazi, dükkân, değirmen teşkil ediyordu. Kendisinin yine Malkara'da yaptırdığı cami ile medrese günümüze ulaşmamıştır. Turahan Bey'in ölümünün ardından Uzunköprü'ye bağlı Kırkkavak köyünde kurduğu vakfın yönetimini Ömer Bey devralmıştır. Bu durumla bağlantılı olarak Ömer Bey'in babasının yaptırdığı eski binayı yıktırıp yerine yeni bir cami inşa ettirmiş olması mümkündür. 2005 yılında caminin son cemaat yerine özgün mimari şekli verilmiş, harim iç duvarının sıvaları temizlenmiş, minaresi tamir edilmiş, türbe de temizlenerek sağlanmıştır.